# Web-technológia HTML, II. rész

Dr. Hatwagner F. Miklós

Széchenyi István Egyetem, Győr

https://github.com/wajzy/GKxB\_INTM049.git 2020. szeptember 30.







Vastag kliens alkalmazásokhoz hasonlóan adatok gyűjthetőek űrlapokkal, amiket

- feldolgoztathatunk a szerver oldalon (most ez lesz), vagy
- JavaScript programmal a kliensen.

Űrlap vezérlők a <form> elembe ágyazva használhatók. Legfontosabb attribútumai:

### action

A szerver oldali feldolgozó script URL-je

## target

Hova töltse a szerver válaszát (\_blank, \_self (alapért.), \_parent, ...)

### novalidate

Ne végezzen input ellenőrzést a böngésző

## autocomplete

Korábban megadottak alapján kiegészíti az adatokat (on (alapért.), off)

#### method

Adattovábbítási módszer:

## get

Alapértelmezett. URL lekérdező karakterláncában továbbítja az adatokat.

- Az URL betehető a könyvjelzők közé, és
- a böngészőben is könnyen szerkeszthető

## post

HTTP tranzakcióként továbbít.

- Nincsenek méretkorlátok (URL hossza korlátozott, ≈ 2000 karakter)
- Fájlok csak így továbbíthatók
- A böngészőben nem látszik, de ettől még nyílt szövegként továbbítják a hálózaton!



```
enctype (type of encoding)
```

Meghatározza a küldött adatok kódolását. Kötelező megadni, ha a method attr.

értéke post. Lehetséges értékek:

application/x-www-form-urlencoded

Alapértelmezett. Minden szóközt és speciális karaktert helyettesít.

multipart/form-data

Fájlok küldésekor kell használni.

text/plain

Csak a szóközöket helyettesíti.

A legtöbb vezérlő az <input> elemmel hozható létre, pl. egy számbeviteli mező néhány attribútuma, és hatása:

## type

number, számbeviteli mező létrehozása

#### name

A szerver oldalon ez lesz az adat kulcsa

#### min

A legkisebb bevihető érték

#### max

A legnagyobb bevihető érték

### step

Ennyit változtatnak a léptetőgombok/kurzurvezérlő nyilak az értéken, ennyi többszöröseit lehet megadni, illetve ha értéke any, akkor bármilyen racionális szám megadható

### required

A mező kitöltése kötelező



# Űrlapbeküldő gomb: <input> elem

- type="submit"
- value attr. adja meg a gomb feliratát

Cimke létrehozása vezérlőhöz: <label> elemmel. A cimkére kattintva a vezérlő is aktiválódik (pl. rádiógombnál kiválasztás). Kapcsolat cimke és vezérlő között:

- vezérlő a cimke belsejébe ágyazva
- a cimke for attribútumában megadható a vezérlő id-je

Vezérlők logikai csoportosítása: <fieldset> elemmel Csoport feliratának megadása: <legend> elemben

–Adja meg egy háromszög oldalhosszait!———			
A:	2		
B:	2	▼	
C:	2	(V)	
Számolás			

8

9

10

11

12

13 14

15

16 17

18

19

20

# urlap1.html (urlap1.php)

```
<form action="http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap1.php">
 <fieldset>
    <legend>Adja meg egy háromszög oldalhosszait!
    <div><label>A: <input name="a" type="number" min="0"</pre>
      step="any" required="required" /></label></div>
    <div><label for="b0ldal">B: </label>
      <input id="b01dal" name="b" type="number" min="0"</pre>
        step="any" required="required" /></div>
    <div><label>C: <input name="c" type="number" min="0"</pre>
      step="anv" required="required" /></label></div>
    <div>input type="submit" value="Számolás" />/ div>
 </fieldset>
</form>
```

A legtöbb vezérlő az <input> elemmel és annak type attribútumával állítható elő. Az összes vezérlővel használható főbb attribútumai:

## autocomplete

Automatikus kiegészítés a korábban begépelt tartalom alapján. (on, off)

## autofocus

Oldalbetöltés után automatikusan fókuszba kerül

## disabled

Letiltott vezérlő

#### form

Ha a vezérlő nincs <form> elembe ágyazva, akkor annak id-je alapján logikailag összekapcsolható vele.

```
id
```

A vezérlőt egyedileg azonosítja a kliens oldalon (pl. JavaScript programokban)

#### name

A vezérlőt azonosítja a szerver oldalon (kulcs)

## readonly

Csak olvashatóvá teszi a vezérlőt

## required

A mező kitöltése kötelező

### value

A vezérlő értéke

Egysoros szövegbeviteli mező: type="text" (alapértelmezés)

### list

Egy <datalist> elem (ajánlatok legördülő listája) id-jét tartalmazza

## maxlength

A begépelhető karakterek száma

## pattern

Reguláris kifejezés az érték ellenőrzéséhez. Hiba esetén a title értéke magyarázza az elvárt formátumot.

## placeholder

Helyőrző, ami az első karakter begépeléséig segít a felhasználónak, pl. "A rendszámot kötőjel nélkül, nagybetűkkel adja meg!"

### size

A vezérlő szélessége átlagos karakterszélességben mérve (CSS jobb)

A <datalist> elembe <option> elemek ágyazhatók, melyek gépelést segítő legördülő lista elemeiként jelennek meg.

A (<select> elemben is használható) <option> attribútumai:

## attribútum nélkül

Az elem tartalma jelenik meg a legördülő listában, és ezt továbbítják a szervernek is

## label

A listában egy rövidebb szöveg jelenhet meg, mint az elem értéke

### selected

Kiválasztottá teszi az elemet az oldal betöltésekor (csak <select>-nél)

## value

Ha megadják, ennek tartalmát küldi a szervernek (vagy másolja a szövegmezőbe), nem a megjelenő szöveget

Általános forma: /minta/módosítók

Input ellenőrzésre csak a minta szolgál; ha a vezérlő értéke nem illeszkedik az általános mintára, az űrlapot nem lehet beküldeni.

- Az általános karakterek önmagukat reprezentálják.
- A metakarakterek önmagukban is halmazt vagy vezérlőjelet testesítenek meg, pl. \d a számjegyek, \s a fehér karakterek, \n az újsor, stb.
- Halmaz elemei közül elég egynek illeszkednie, pl. [abc] elfogadja az abc első három betűje közül bármelyiket.
- Halmaz intervallummal is megadható, pl. [a-z] a kisbetűk halmaza, de a két módszer kombinálható is, pl. [a-zA-Z] a betűk halmaza.
- Az [^abc] minden jelre illeszkedik, ami nem a, b, és c.
- Alternatívák is létrehozhatók (a|b) formában.



# Mennyiségek szabályozása

- n+ legalább egy előfordulást vár el
- n\* 0 vagy több előfordulást követel
- n? 0 vagy 1 előfordulás
- n{X} pontosan X előfordulás
- n{X,Y} legalább X, legfeljebb Y előfordulás
- n{X,} legalább X előfordulás

Pl. egy rendszámot ellenőriz a [A-Za-z]{3}-\d{3} minta. További minták.

## További részletek



Űrlapok

Név: Pl. Dr. Prof. Remek Elek Neptun kód:
Kedvenc böngészőprogram:  Beküldés
Név: Kiss Miska  Neptun kód: aBc123  Kedvenc böngészőprogram: Google Chrome  Beküldés
Név: Kiss Miska  Neptun kód: aBc12!  Kedvenc böngészőprogram: Google Chrome  Beküldés

# urlap2.html (urlap2.php)

```
urlap2.html (urlap2.php)
```

```
<div><label>Kedvenc böngészőprogram: <input name="bongeszo"</pre>
16
17
           list="programok" /></label></div>
18
         <datalist id="programok">
           <option value="ie" label="MS_|Internet||Explorer">
19
             Microsoft Internet Explorer
20
21
           <option value="edge">Microsoft Edge
22
           <option selected="selected">Google Chrome</option>
23
           <option>Mozilla Firefox
24
           <option>Apple Safari
25
         </datalist>
```

Jelszóbeviteli mező: type="password"

Nagyon hasonló a text típushoz, de a karaktereket "elrejti" (viszont nem titkosítja!)

Színválasztó: type="color"

A value értéke #RRGGBB formátumú.

Dátumválasztó: type="date"

A value értéke éééé-hh-nn formátumú. Használhatóak még a min, max attribútumok.

Dátum és időválasztó (időzóna nélkül): type="datetime-local"

A value értéke éééé-hh-nn Tóó:pp formátumú.

E-mail cím megadása: type="email"

Automatikusan ellenőrzi formailag. Több cím is megadható vesszőkkel elválasztva, ha megadják a multiple attribútumot.

Rejtett mező: type="hidden"

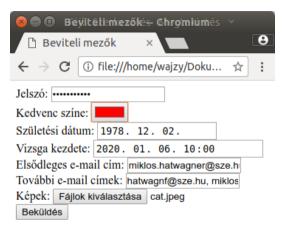
Egyáltalán nem jelenik meg, de egy (pl. JavaScript kóddal előállított) kulcs (name) érték (value) pár felküldhető a szerverre.

Fáilok feltöltése: type="file"

Több fájl feltölthető a multiple attribútum megadásával. Korlátozható a tallózható fájlok köre, pl. accept=".jpg" csak JPEG fájlokat enged, egy MIME-típus, mint pl. a accept="video/\*" mindenféle videót, stb. Korlátozható a fájlok mérete is:

<input type="hidden" name="MAX\_FILE\_SIZE" value="méret" />

A kódolás típusa legyen enctype="multipart/form-data", a HTTP metódus method="POST"!



8

10

11

12 13

14

15

16

17

# urlap3.html (urlap3.php)

18

19

20

21

22 23

24

25

26

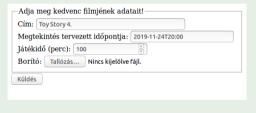
27

# urlap3.html (urlap3.php)

```
<div><label>Elsődleges e-mail cím: <input name="e-mail"
    type="email" /></label></div>
<div><label>További e-mail címek: <input name="e-mailek"
    type="email" multiple="multiple" /></label></div>
<input name="rejtett" value="titok" type="hidden" />
    <input type="hidden" name="MAX_FILE_SIZE" value="1000000" />
    <div><label>Képek: <input name="kepek[]" type="file"
    multiple="multiple" accept="image/*" /></label></div>
<div><input type="submit" value="Beküldés" /></div>
</form>
```

# Készítse el az alábbi űrlapot! (urlap4.html)

# Az adatokat küldje a http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap3.php címre!



```
A szerver a következő kulcs-érték párokat kapta a HTTP tranzakció során:

Array
(
[cim] => Toy Story 4.
[vetites] => 2019-11-24T20:00
[jatekido] => 100
[MAX_FILE_SIZE] => 1000000
)
```

Év és hónap kiválasztás: type="month"

A value értéke éééé-hh formátumú. Használhatóak még a min, max attribútumok.

Év és azon belül egy hét kiválasztása: type="week"

A value értéke éééé-Whh formátumú.

ldő megadása: type="time"

A value értéke óó:pp formátumú.

Nyomógomb: type="button"

Önmagában semmire nem jó, JavaScript kódok futtatására használják.

Űrlap alaphelyzetbe állítása: type="reset"

Az űrlap betöltése utáni állapotot állítja vissza; ha véletlenül kattintanak rá, minden addigi munka elvész!

Jelölőnégyzet: type="checkbox"

Egymástól független választási lehetőségekhez.

Rádiógomb: type="radio"

Egy rádiógomb-csoporton belül csak egy elem lehet kiválasztva. A felhasználó nem tudja az összes elemet ki nem választottá tenni. Csoportképző módszer: azonos name attribútum értékek.

Mindkét típusra igaz, hogy egy elemet kiválasztani a checked attribútummal lehet. A value attribútumot rádiógomboknál "kötelező" megadni, mert különben csak az on értéket kapja meg a szerver  $\rightarrow$  a gomb azonosíthatatlan. A ki nem választott elemeknek még a kulcsa sem látszik a szerveren.

Beviteli mezők Chromium		8			
⊕ Beviteli mezők					
← → C ① Fájl   /home/wajzy/Dokumentumok ☆	<b>?</b>	:			
Dátum és idő         Év és hónap:          Év és hét:          Idő:          Jelöld meg kedvenc márkáidat!          Wrangler       ✓ Levi's					
Nagy élvezettel tanulja a Web technológiákat?  ● Igen  ○ Persze  Beküldés   Alaphelyzet   Meglepetés					

#### Űrlapok

# urlap5.html

```
11
            <div><label>Év és hónap: <input name="evho" type="month" />
12
              </label></div>
13
            <div><label>Év és hét: <input name="evhet" type="week" />
14
              </label></div>
15
            <div><label>ldő: <input name="ido" type="time" />
16
              </label></div>
19
            <|legend>Je|ö|d meg kedvenc márkáidat!</|legend>
20
            <div><label><input name="wrangler" type="checkbox"</pre>
21
              value="wrangler" />Wrangler</label></div>
            <div><label><input name="levis" type="checkbox"</pre>
22
23
              checked="checked" />Levi's</label></div>
```

## urlap5.html

Beküldés gomb képpel helyettesítve: type="image" src adja meg a képet, width a szélességet, height a magasságot, alt a helyettesítő szöveget. Beküldi a kattintás helyét is (x, y kulcsok).

A submit és image vezérlők néhány közös attribútuma:

- formaction: a <form> action attribútumának értékét írja felül; pl. két gomb két külön helyre küldheti az adatokat.
- formenctype, formmethod, formnovalidate, formtarget hasonlóan, a <form> attribútum értékeinek felülírására szolgál.

Csúszka: type="range"

Alapértelmezetten [0, 100] közti érték kiválasztására, ahol a pontos érték nem számít.

Adatbevitel szabályozható a min, max, step attribútumokkal.

Keresőmező: type="search" Adatok keresésére egy oldalon.

Telefonszám: type="tel"

A bevitt szám ellenőrizhető a pattern segítségével.

URL: type="url"

A böngésző formai ellenőrzést végezhet vagy speciális gombokat tehet a virtuális billentyűzetre (pl. .com, www., ...)

Csúszka:		
Keresés:		
Telefon:	Pl. +36 20 123-4567	
URL: https://github.com/wajzy/GKxB_It		



A szerver a következő kulcs-érték párokat kapta a lekérdező karakterláncban:

```
Array
(
    [csuszka] => 127
    [kereso] =>
    [telefon] =>
    [weblap] => https://github.com/wajzy/GKxB_INTM049
    [x] => 64
    [y] => 65
)
```

# urlap6.html (urlap6-submit.png, urlap2.php)

```
<div><label>Csúszka: <input name="csuszka" type="range"</pre>
10
            min="0" max="255" step="1" value="127" /></label></div>
11
          <div><label>Keresés: <input name="kereso" type="search" />
            </label></div>
12
13
          <div><label>Telefon: <input name="telefon" type="tel"</pre>
14
             placeholder="P1._{\Box}+36_{\Box}20_{\Box}123-4567" pattern="[+]?[\d\s/-]*"/>
            </label></div>
15
          <div><label>URL: <input name="weblap" type="url"</pre>
16
17
            value="https://github.com/wajzy/GKxB_INTM049" />
            </label></div>
18
          <div><input type="image" src="urlap6-submit.png"</pre>
19
20
            width="125" height="121" alt="Beküldés"
21
            formaction="http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap2.php" />
22
            </div>
```

Vezérlők, amiket *nem* az input elemmel hozunk létre:

```
<select>
```

Legördülő lista, melynek bejegyzéseit option elemekkel adhatjuk meg. Attribútumai:

## size

Ennyi elem fog látszani egyszerre egymás alatt (görgethető doboz)

## multiple

Több elem is kiválasztható egyszerre (Ctrl, Shift) (PHP: a name értéke []-re végződjön!)

## <optgroup>

Sok lehetőség esetén csoportok képzésére: <select> o <optgroup> o <option>

## label

Csoport (ki nem választható) felirata

#### <textarea>

Hosszabb szövegek megadására. Még a címkék közötti fehér karaktereket is belefoglalja a vezérlő tartalmába! Attribútumok:

#### rows

Sorok száma

### cols

Oszlopok száma

## <button>

Hasonló, mint <input type="button">, de HTML/CSS formázható tartalommal.

# type

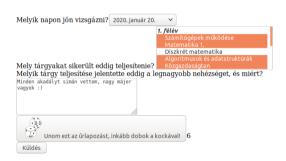
A gomb típusa, lehet button, submit és reset.

## <output>

JavaScript számítások eredményének jelölésére. Nincs látványos formázása.

#### for

Azon <input> elemek id-i szóközzel elválasztva, melyekből kiindulva az eredmény megszületett.



# urlap7.html (dice.svg, urlap2.php)

## urlap7.html

```
15
         <div><label>Mely tárgyakat sikerült eddig teljesítenie?
16
           <select name="elotanulmanyok[]" multiple="multiple" size="6">
17
             <optgroup label="1...félév">
18
               <option value="GKNB_INTM012">Számítógépek működése</option>
22
               <option value="KGNB_NETM042">Közgazdaságtan
23
             </optgroup>
24
             <optgroup label="2.iifélév">
25
               <option value="GKNB_INTMOO1">Rendszer és irányítás/option>
               <option value="GKNB_MSTM008">Matematika 2./option>
29
30
             31
         </ select></ label></ div>
```

## urlap7.html

```
32
         <div><label for="k_nehez">Melyik tárgy teljesítése jelentette
33
            eddig a legnagyobb nehézséget, és miért?</label><br/>br />
           <textarea id="k nehez" name="sz nehez" rows="5" cols="40">
34
               → Minden akadályt simán vettem, nagy májer vagyok :)</

→ textarea>

35
         </div>
36
         <div><button type="button" id="kocka">
37
           <img src="dice.svg" alt="Dobókocka" width="50" height="50" />
38
           Unom ezt az űr|apozást. inkább dobok a kockával!
39
           </button><output name="sz_dobas" id="k_dobas" for="kocka">
40
         </output></div>
```

A mellékelt ábrának megfelelően hozzon létre egy weboldalt! Az adatokat küldje a http://xenia.sze.hu/~wajzy/html/urlap2.php címre!

- Az Extrák közül többet is lehessen választanil
- A választható színek legyenek: fehér, szürke, fekete, vörös, kék, sárga.
   Alapértelmezetten legyen kiválasztva a vörös!
- A fényezés típusa alapértelmezetten legyen normál!



A HTML5-ben beépülő modulok (pl. Flash) és akár programozás nélkül lehet videót lejátszani a <video> elemmel (de a böngészők codec támogatása hiányos). Használható formátumok:

- MP4 (video/mp4, legjobb böngésző támogatás)
- WebM (video/webm)
- Ogg (video/ogg)

Ha biztosra akarunk menni: publikálás több formátumban is. Formátumok közötti konvertálás: pl. MiroVideoConverter A lejátszás programozható a Media API-val Ha a <video> elem nem támogatott egy böngészőben, a címkék közötti szöveg jelenik meg. Opcionális attribútumok:

### autoplay

A lejátszás azonnal indul; nem ajánlott, zavarhatja a felhasználót

#### controls

Vezérlő gombokat jelenít meg

### width, height

A lejátszó ablak szélessége, magassága képpontokban; ajánlott megadni

## loop

Végtelenített lejátszás



#### muted

Némítás

#### poster

Egy kép, amit a betöltés alatt / lejátszás megkezdéséig lát a felhasználó. Érték: URL

### preload

Adatfolyam betöltési módja. Érték: auto | metadata | none.

#### src

Videó forrása. Nem ajánlott a használata, mert csak egyetlen forrás nevezhető meg, amit valószínűleg nem támogat minden böngésző. Érték: URL.

9

11

#### video1.html

```
<video src="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.mp4"</pre>
          controls="controls" width="640" height="360">
10
          Az Ön böngészője nem támogatja a video lejátszást, de a
          fáilt megpróbálhatia letölteni <a
12
          href="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.mp4">innen</a
             \hookrightarrow > </p>
        </video>
13
```



Több adatforrás is megadható beágyazott <source> elemekkel, melyek közül a böngésző az első támogatott formátumhoz tartozót fogja választani. Attribútumok:

src

Adatforrás. Érték: URL

type

A forrás MIME típusa.

A <video> elemmel történő kísérletezéshez egy érdekes eszköz.

### video2.html

```
8
        <video contro|s="controls" width="640" height="360">
q
          <source src="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.mp4"</pre>
10
          type="video/mp4" />
11
          <source src="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.ogv"</pre>
12
          type="video/ogg" />
13
          <source src="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.webm"</pre>
14
          type="video/webm" />
          Az Ön böngészője nem támogatja a video lejátszást, de a
15
          fájlt megpróbálhatja letölteni
16
17
          <a href="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunnv.mp4">innen</a>.
18
          <a href="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.ogv">innen</a>
19
          vagy
20
          <a
21
          href="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.webm">innen</a> 
22
        </ri>
```

A videók feliratozhatóak is a <track> elemmel. Felirat formátum: VTT. Online szerkesztő, átalakító. Attribútumok:

#### default

Kijelölhető több feliratsáv közül az alapértelmezett.

#### kind

Feliratsáv típusa: captions | chapters | descriptions | metadata | subtitles (ez az alapértelmezés).

#### label

Feliratsáv címkéje, pl. a felirat nyelve.

#### src

A felirat forrása, kötelező. Érték: URL

### srclang

Felirat nyelvének ISO 639-1 kódja, pl. hu.

8

10

11

12

13

14

15

16

17

18 19

20

21

22

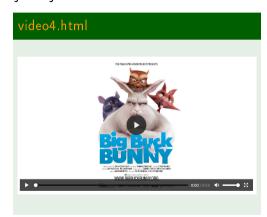
23

## video3.html (subtitle.vtt)

```
<video controls="controls" width="640" height="360">
 <source src="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.mp4"</pre>
  type="video/mp4" />
 <source src="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.ogv"</pre>
  type="video/ogg" />
 <source src="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.webm"</pre>
  type="video/webm" />
 <track src="subtitle.vtt" src|ang="hu" label="Magyar"</pre>
  default="default" />
 Az Ön böngészője nem támogatja a video lejátszást, de a
  fájlt megpróbálhatja letölteni
 <a href="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.mp4">innen</a>,
 <a href="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunnv.ogv">innen</a>
  vagy <a
  href="http://clips.vorwaerts-gmbh.de/big_buck_bunny.webm">innen</a> 
</video>
```

## Feladat: készítse el a Big Buck Bunny webes lejátszóját!

- A videó felbontása 800x450 képpont.
- Poszter fotó: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/ commons/thumb/c/c5/ Big\_buck\_bunny\_poster\_big.jpg/ 800px-Big\_buck\_bunny\_poster\_big.jpg
- Két adatforrás is van, ezeket kell felajánlani: https://download.blender.org/peach/ bigbuckbunny\_movies/ big\_buck\_bunny\_480p\_stereo.ogg és ugyanezen az útvonalon big\_buck\_bunny\_480p\_h264.mov néven.
- Feliratsáv nem áll rendelkezésre.
- Biztosítsa a letöltés lehetőségét, ha a böngésző nem támogatja a lejátszást!



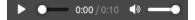
Az <audio> elemmel lehet hangokat, zenét lejátszani. Szabványos formátumok:

- MP3 (audio/mpeg, legjobb böngésző támogatás)
- Wav (audio/wav)
- Ogg (audio/ogg)

Attribútumai a méretektől eltekintve azonosak a <video>-éival.

Itt is célszerű az adatforrást beágyazott <source> elemekkel megadni, és a lejátszást nem támogató böngészőknél hibaüzenetet megjeleníteni.

# audio1.html (dog.ogg, dog.mp3)



#### Blokkszintű és soron belüli elemek

A blokkszintű (*block-level*) elemek mindig új sorban kezdődnek, és vízszintesen kitöltik a rendelkezésre álló helyet. Sokkal találkoztunk már:

```
< (h1>-<h6>, <nav>, <main>, <article>, <section>, <header>, <footer>, <aside>, <address>, <blockquote>, <figure>, <figcaption>, <form>, <fieldset>, , , , <dl>, <dt>, <dd>, <hr>, , , <video>.
```

- Néhánnyal ez az oktatóanyag nem foglalkozik, pl.
   <anvas>, <noscript>.
- Egy, a későbbiekben fontos, más elemek csoportosítására (konténer) és formázására (→ CSS) használt, szemantikai töltettel nem rendelkező elem: <div>.

A soron belüli (inline) elemek nem kezdődnek új sorban, és csak annyi helyet foglalnak el, amennyit a tartalom mérete indokol. Sokkal találkoztunk már:

```
<a>, <abbr>, <em>, <strong>, <b>, <i>, <ii>, <big>, <small>, <sup>, <sub>, <br>, <label>, <input>, <output>, <button>, <select>,
<textarea>, <bdo>, <cite>, <q>, <code>, <var>, <samp>, <kbd>, <iimg>, <map>, <time>.
```

 Néhány, főleg elavult vagy más területekre átvezető elemmel ez az oktatóanyag nem foglalkozik, pl.

```
<acronym>, <object>, <tt>, <script>.
```

■ Egy, a későbbiekben fontos, soron belüli részek (adatok, pl. szöveg és más soron belüli elemek) megjelölésére és formázására (→ CSS) használt, szemantikai töltettel nem rendelkező elem: <span>. A blokkszintű és soron belüli elemek megkülönböztetése a HTML 4.x szabványok sajátossága volt. Ezeket leváltották a HTML5 tartalmi kategóriái, de bizonyos párhuzamosságok továbbra is megfigyelhetőek (pl. inline  $\rightarrow$  phrasing content), és a régi fogalmak a korszerű oldalak készítésénél is többnyire egyértelműen és kifejező módon használhatóak

## Készítse el a CSS wiki oldala által ihletett weblapot!



- 1 Induljon ki a css.txt fájlból!
- 2 Készítsen ebből magyar nyelvű HTML5 dokumentumot, UTF-8 karakterkódolással!
- 3 Az oldal első szintű címsora és a böngészőfülön megjelenő szöveg egyaránt legyen "Cascading Style Sheets"!
- 4 Ezt válassza el egy vízszintes vonallal...
- 5 ...a második szintű címsorként jelölt sortól ("A Wikipédiából, ...")! A "Tartalomjegyzék" és az "Áttekintés" szintén 2. szintű címsorként legyen jelölve!
- 6 Az első bekezdés elején álló "CSS"-t jelölje meg rövidítésként! Ha valaki fölötte tartja az egeret, jelenjen meg a "Cascading Style Sheets, magyarul: lépcsőzetes stíluslapok" szöveg egy buborékban!
- 7 Jelölje meg hivatkozásként a "HTML" szót, ami a megfelelő Wikipédia oldalra mutat!
- B Járjon el ugyanígy az "XHTML"-lel is, de azt új fülön nyissa meg!



- 9 A dokumentum tartalma alkosson egy cikket!
- 10 Minden, ami a tartalomjegyzék felett van, legyen fejlécként jelölve!
- Külön szakaszként jelölje a tartalomjegyzéket, és az azt követő fő fejezeteket ("Áttekintés", "A CSS használata")!
- A tartalomjegyzék pontjait egymásba ágyazott, számozott listák alkossák!
- Ezek egyúttal legyenek hivatkozások a dokumentumon belüli fejezetekre!
- 14 Az "Áttekintés" fejezetben hozzon létre nem számozott felsorolást!
- 15 A kötőjel előtti részt jelölje meg hangsúlyos szövegrészként!
- 16 A kötőjeleket cserélje közepes hosszúságú gondolatjelekre!
- A felsorolás pontjaiban szereplő \*-ot, HTML elemneveket, stb. jelölje meg programkódként!



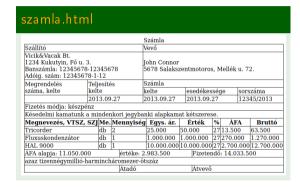
- A felsorolást követő szövegben a fontos fogalmakat (szabályok, szelektor, deklarációs, ...) jelölje meg félkövérrel szedendő szövegként!
- A példaként szereplő CSS szöveget jelölje meg előformázott szövegrésznek!
- A CSS kód töredékeit ágyazza be olyan, előredefiniált jelentéssel nem bíró soron belüli elembe, melynek class attribútuma utal a kód azon részének szemantikai töltetére! A p elemneveknél az attribútum értéke legyen element, a bevezetes-nél id, a font-family és border tulajdonságnál property, a kettőspont utáni részeknél keyword, kivéve a "Garamond"-ot, amit jelöljön string-nek, a 3-at, amit quantity-nak, a px-et pedig unit-nak!
- 21 Jelölje meg 2. szintű címsorként "A CSS használata" sort!



- 22 Jelölje meg a bekezdéseket!
- A fejezet első bekezdésében szereplő h2-t jelölje meg programkódként!
- A következő, minta kód legyen előformázott szövegnek jelölve! Figyeljen rá, hogy minden karakter megjelenjen, és ne kezdje értelmezni azokat a böngészőprogram!
- Jelölje meg a "Példa XHTML dokumentumra..." és "Példa a felhasználói..." sorokat 3. szintű címsornak!
- 26 Jelölje meg a fájlnevet dőlt betűs szövegként!
- 27 A CSS szövegrészt jelölje előformázott szövegként!

### Készítse el a szamla.txt szövegének felhasználásával az alábbi számlát!

- A dokumentum legyen UTF-8 kódolású, a böngészőfülön álljon Számla felirat!
- Kapcsolja össze a HTML fájlt a szamla.css stíluslappal!
- Helyezzen el a HTML fejrészében olyan leírást, amely a "Számla, táblázatok gyakorlásához" szöveget tartalmazza!
- A számlát egy külső táblázatból, és az annak fejrészébe, törzsébe, lábrészébe beágyazott táblázatokból lehet összeállítani. Ügyeljen az általános és fejléc cellák közötti különbségekre is!



## Készítse el az űrlapot!

- A dokumentum legyen UTF-8 kódolású, a böngészőfülön álljon *Ūrlap* felirat, szövegét jelölje meg magyarként!
- Az űrlap tartalmát küldje POST módszerrel a http://xenia.sze.hu/~wajzy/feldolgozo.php címre!
- A beviteli mezők előtt álló magyarázó feliratok legyenek a vezérlővel összekapcsolt címkék!
- A "Név" és "Életkor" első betűit jelenítse meg félkövér betűkkel!
- Ezek a kiemelt betűk legyenek a vezérlő fókuszba kerülésének gyorsbillentyűi! (Többnyire Alt+Shift+gyorsbillentyű)
- Névként legfeljebb 64 karaktert lehessen bevinni, és jelenítsen meg helykitöltő szöveget arra az időre, amíg a felhasználó nem ad meg adatot!
- Az életkornál csak 0 és 120 közé eső számokat lehessen megadni, és kötelező kitölteni.



Nyelvvizsgákból lehessen egyszerre többet is kijelölni! Angol és német nyelvből (ezek legyenek a csoportok címkéi) is lehet alap-, közép- és felsőfokú vizsgát megadni. Az angol középfok már az oldal betöltésekor legyen alapértelmezetten kiválasztva!

- Vegye körbe a rádiógombokat egy dobozzal, melyben a "Legmagasabb iskolai végzettsége" felirat olvasható!
- A rádiógombok egy csoportot alkotnak, az oldal betöltésekor a "Gimnázium/Középiskola" legyen kiválasztva!



 Készítse el a hobbyk csoportját a megfelelő felirattal!

- Álljanak ezek jelölőnégyzetekből!
- A bemutatkozás szövegbeviteli mezője 40 oszlop széles, 10 sor magas legyen! Legyen benne már egy sor szöveg!
- Az önéletrajznál lehessen több fájlt is feltölteni egyszerre!
- Helyezzen el az űrlap küldésére és alaphelyzetbe állítására szolgáló gombokat!





Az eredmény a megadott adatoktól, a vezérlők nevétől függően az alábbihoz hasonló lehet:

```
Általános űrlapadatok:
Array
    [n nev] => Dr. Gép Elek
    [n eletkorl => 42
    [n nyelv] => Array
            [0] => ak
            [1] => af
            [2] => na
    [n iskolal => tudomany
    [n bicikli] => on
    In konvvl => on
    [n bemutatkozas] => Nagyon szeretek hosszú HTML oldalakat készíteni.
Feltöltött fáil adatai:
    [n cv] => Array
            [name] => mini.ipg
            [type] => image/jpeg
            [tmp_name] => /tmp/phpjvMyE7
            [errorl => 0
            [size] => 207558
```